

Przedmiotowe zasady oceniania

Ocenianie systemu kształcenia to ocenianie treści kształcenia + ocenianie organizacji kształcenia + ocenianie wyposażenia dydaktycznego + ocenianie działań nauczyciela + ocena spełnionych wymagań przez ucznia.

Ewaluacja spełnienia wymagań stawianych przed uczniem składa się z dwóch etapów:

1. Sprawdzenie – zbieranie za pomocą różnych technik, informacji o wynikach kształcenia.
2. Ocenianie – wartościowanie zebranych w trakcie sprawdzania informacji przez wystawienie ocen w skali stopni szkolnych.

Sprawdzanie to upewnianie się, czy uczniowie opanowali daną czynność (element treści nauczania); to zbieranie informacji o wynikach pracy ucznia za pomocą różnych technik.

Ocenianie uczniów to wartościowanie spełnienia wymagań edukacyjnych według określonych kryteriów i wyrażenie ich obowiązującą skalą stopni szkolnych.

Oprócz **oceniania dydaktycznego** stosujemy także **ocenianie społeczno-wychowawcze**. Jest ono wielokryterialne. Obejmuje takie obszary działań ucznia, jak:

- właściwą postawę społeczną;
- ekonomiczne podejście do własnych przedsięwzięć;
- przedsiębiorczość w planowaniu działań;
- gotowość do współpracy z grupą;
- dbałość o środowisko.

Ocena pracy ucznia.

Charakterystyka postaw i zachowań na poszczególne oceny

Dopuszczająca 2	Dostateczna 3	Dobra 4	Bardzo dobra 5	Celująca 6
<ul style="list-style-type: none"> • nie przeszkadza innym w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, • na polecenie nauczyciela wykonuje proste czynności związane z przedmiotem, • pracę rozpoczyna bez wcześniejszego jej przemyślenia, • często jest nieprzygotowany do lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • jest bierny, nie zabiera głosu, • wykonuje polecenia nauczyciela, • potrafi wymienić, na czym polega planowanie pracy, ale na ogół jej nie planuje, • napotykając trudności, szybko się zniechęca do dalszej pracy, trzeba go ponownie do niej motywować, • na miejscu pracy często jest bałagan, 	<ul style="list-style-type: none"> • czynnie uczestniczy w lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, • zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, • potrafi wyjaśnić, dlaczego planowanie pracy ma duże znaczenie dla właściwego jej przebiegu, • potrafi zaprojektować miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> • czynnie uczestniczy w lekcji, zgłasza się do odpowiedzi, • zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, • zawsze przed rozpoczęciem pracy planuje ją, • potrafi zaprojektować miejsce pracy, zawsze utrzymuje na nim porządek, • posługuje się narzędziami i urządzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • jest kreatywny, często dzieli się swoimi pomysłami, • inspiruje innych do aktywności, • proponuje nowe rozwiązania rozpatrywanych problemów (konstrukcji itp.)

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Charakterystyka postaw i zachowań na poszczególne oceny				
Dopuszczająca 2	Dostateczna 3	Dobra 4	Bardzo dobra 5	Celująca 6
	<ul style="list-style-type: none"> narzędzi nie zawsze używa zgodnie z ich przeznaczeniem, sporadycznie jest nieprzygotowany do zajęć 	pracy, nie zawsze utrzymuje na nim porządek, <ul style="list-style-type: none"> posługuje się narzędziami i urządzeniami, w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, napotykając trudności, prosi o pomoc, potrafi współpracować z innymi, zdarzają mu się pojedyncze przypadki, że jest nieprzygotowany do lekcji 	w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, <ul style="list-style-type: none"> napotykając trudności, podejmuje próby ich przewyższenia, tylko w ostateczności prosi o pomoc, gdy dysponuje czasem, pomaga słabszym uczniom w pracy, potrafi kierować pracą innych (w grupie), zawsze przygotowany do lekcji 	

Moduł I.
Ocena pracy indywidualnej ucznia

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Podejmowanie i planowanie działań (zadań)	bardzo dobra	jest inicjatorem działań, planuje samodzielnie, wprowadza nowe rozwiązania, wspiera swoich kolegów w działaniu
		dobra	podejmuje zadania, samodzielnie planuje prace
		dostateczna	wykonuje nieskomplikowane zadania, wymaga wsparcia nauczyciela, planuje i konsultuje

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
			z nauczycielem
		dopuszczająca	pracuje na polecenie nauczyciela, samodzielnie nie podejmuje żadnych działań, pracuje według narzuconego planu
2	Wykonanie podjętych zadań	bardzo dobra	wprowadza innowacyjne rozwiązania, jest kreatorem działań
		dobra	dobiera materiały, ustala samodzielnie tok postępowania i sposób realizacji
		dostateczna	dobiera materiały, ustala kolejność wykonania, realizuje, konsultuje z nauczycielem
		dopuszczająca	nie potrafi samodzielnie: dobrać materiałów oraz narzędzi, ustalać toku wykonania
3	Organizacja i bezpieczeństwo pracy	bardzo dobra	zwraca uwagę na ergonomię stanowiska pracy i bezpieczne metody pracy
		dobra	samodzielnie organizuje stanowisko pracy, zwraca uwagę na zachowanie zasad bhp
		dostateczna	organizuje stanowisko pod kierunkiem nauczyciela, stara się pracować bezpiecznie
		dopuszczająca	stanowisko pracy organizuje nauczyciel i czuwa nad bezpieczeństwem ucznia podczas pracy
4	Wyniki pracy	bardzo dobra	wzbogacona o własne rozwiązania racjonalizatorskie, estetyczna, wykonana wzorcowo
		dobra	praca zgodna z projektem, estetyczna, terminowo wykonana
		dostateczna	uchybień projektowe; praca wykonana poprawnie, terminowo
		dopuszczająca	praca niezgodna z projektem, mało estetyczna, wykonana nieterminowo

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Ocena pracy grupowej uczniów

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Organizacja pracy	bardzo dobra	podejmują rolę zgodnie z osobistymi predyspozycjami, pracują bezkonfliktowo
		dobra	samodzielnie rozdzielają role, starają się wywiązywać z powierzonych funkcji
		dostateczna	role przydziela nauczyciel, uczniowie identyfikują się z przydzielonymi rolami
		dopuszczająca	brak akceptacji powierzonych ról w grupie, podział został narzucony przez nauczyciela
2	Komunikacja w grupie	bardzo dobra	rozumieją się, wyciągają wnioski, dochodzą do konsensusu
		dobra	argumentują swoje stanowiska, dbają o jedność grupy, starają się sami rozwiązać konflikty
		dostateczna	stosują aluzje i dygresje, wymagają ingerencji nauczyciela
		dopuszczająca	wywiązują się konflikty, które łagodzi nauczyciel
3	Wkład w pracę grupy	bardzo dobra	pracują samodzielnie, konsultują się z liderem grupy
		dobra	równomiernie rozdzielają zadania, pracują samodzielnie
		dostateczna	przydzielają zadania samodzielnie, ale proszą o akceptację nauczyciela
		dopuszczająca	nie potrafią samodzielnie rozdzielić pracy wśród członków grupy
4	Przedstawienie rezultatów pracy	bardzo dobra	prezentację wzbogacają o reklamę pracy swojej grupy
		dobra	samodzielną prezentację popierają argumentami
		dostateczna	wyniki swojej pracy prezentują samodzielnie po konsultacji z nauczycielem

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

	dopuszczająca	przygotowują prezentację pod kierunkiem nauczyciela
--	---------------	---

Ocena wypowiedzi ustnej ucznia

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Rzeczowość odpowiedzi	bardzo dobra	odpowiedź wzbogacona o informacje uzyskane na podstawie własnych poszukiwań
		dobra	odpowiedź płynna, poprawna merytorycznie, wyczerpująca
		dostateczna	podstawowy zakres wiedzy
		dopuszczająca	błędy rzeczowe w zakresie tematyki wypowiedzi
2	Uzasadnienie odpowiedzi	bardzo dobra	odpowiedź rozwinięta o własne zainteresowania i uargumentowana
		dobra	odpowiedź poparta własnymi przemyśleniami
		dostateczna	interpretuje posiadaną wiedzę i uzasadnia odpowiedź
		dopuszczająca	nie potrafi uzasadnić wypowiedzi
3	Język wypowiedzi	bardzo dobra	wzbogacony o duży zasób słów
		dobra	odpowiedź swobodna; uczeń zna i poprawnie stosuje słownictwo techniczne
		dostateczna	odpowiedź krótkimi, prostymi zdaniami, samodzielna
		dopuszczająca	odpowiedź złożona z pojedynczych słów, wymaga dodatkowych pytań nauczyciela
4	Sposób prezentacji	bardzo dobra	ciekawy, interesujący, poszerzony o opracowane własnoręcznie pomoce

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

	dobra	płynny, wzbogacony o rysunki schematyczne, wykresy
	dostateczna	uporządkowany, krótki
	dopuszczająca	chaotyczny, monotony

Ocena pracy wytwórczej

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
1	Przygotowanie dokumentacji technicznej wyrobu <ul style="list-style-type: none"> • samodzielność wykonania projektu, • zgodność z zasadami rysunku technicznego, • opracowanie planu wykonania, • wprowadzenie elementów usprawnień konstrukcyjnych 	bardzo dobra	projekt rozbudowany, ze szczegółowymi rysunkami elementów; plan pracy przemyślany ze wskazaniem czasowym wykonania operacji technologicznych; rozwiązania racjonalizatorskie
		dobra	projekt rozwinięty, zgodny z zasadami rysunku technicznego; samodzielnie opracowany plan wykonania; wprowadzone usprawnienia konstrukcyjne
		dostateczna	samodzielne wykonanie nieskomplikowanego projektu; zachowanie podstawy rysunku technicznego; uproszczony plan pracy; próby usprawnień konstrukcyjnych wymagające akceptacji nauczyciela
		dopuszczająca	projekt przygotowany przez nauczyciela i analizowany z uczniem; opracowanie planu pod kierunkiem uczącego; nieskomplikowana konstrukcja przedmiotu
2	Realizacja zadania technicznego <ul style="list-style-type: none"> • organizacja stanowiska pracy, • wykorzystanie czasu pracy, • oszczędność materiału, • dobór narzędzi i przyborów, • poprawność posługiwania się narzędziami i przyborami, • stopień samodzielności podczas 	bardzo dobra	samodzielnie organizuje własne stanowisko pracy i pomaga kolegom; samodzielnie dobiera narzędzia z zastosowaniem przyrządów; wprowadza nowe materiały i usprawnienia technologiczne; praca wzorcowa; pomaga przy pracy słabszym uczniom
		dobra	samodzielnie organizuje stanowisko pracy; właściwie dobiera narzędzia i przybory; oszczędza materiał; pracę wykonuje samodzielnie i w terminie
		dostateczna	stanowisko pracy uczeń organizuje pod kontrolą nauczyciela; sam dobiera narzędzia, przybory i prosi o akceptację nauczyciela; wymaga nadzoru podczas pracy i zwrócenia uwagi na właściwe zastosowanie narzędzi i przyborów; uczeń zwraca uwagę na oszczędne

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Lp.	Przedmiot oceny	Ocena	Kryterium oceny
	pracy		gospodarowanie materiałem
		dopuszczająca	stanowisko organizuje nauczyciel; ustala także czas wykonania pracy; dobiera właściwe narzędzia i przybory; przeprowadza instruktaż użycia narzędzi i przyborów, nadzoruje wykonanie pracy przez ucznia; znikoma oszczędność materiału przez ucznia
3	Stopień opanowania przez ucznia operacji technologicznych <ul style="list-style-type: none"> • przenoszenie wymiarów na materiał, • cięcie materiału, • obróbka materiału, • łączenie elementów, • czynności wykończeniowe 	bardzo dobra	samodzielnie nanosi wymiary na materiał, nawet gdy przedmiot ma skomplikowaną budowę; dobiera właściwe metody cięcia i obróbki materiału; stosuje nowe technologie połączeń; pracuje wzorowo
		dobra	samodzielnie przenosi wymiary na materiał; tnie i łączy elementy zgodnie z dobraną do materiałów obróbką; wykańcza starannie; dodaje elementy zdobnicze
		dostateczna	ma trudności z przeniesieniem wymiarów na materiał; wymaga pomocy nauczyciela; tnie materiał pod kontrolą nauczyciela; łączy elementy, używając prostych połączeń; pracuje estetycznie
		dopuszczająca	odwzorowuje od szablonu przygotowanego przez nauczyciela; tnie po linii prostej; stosuje nieskomplikowane sposoby połączeń; pracuje mało estetycznie
	Ocena gotowego wyrobu <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z rysunkiem technicznym, • wykonanie zgodnie z harmonogramem, • użyteczność wyrobu 	bardzo dobra	zgodny z rozwiniętą dokumentacją; skrócony czas pracy; dodatkowo wygospodarowany czas na pomoc kolegom; wysokie walory użyteczności
		dobra	zgodny z rysunkiem; wykonany planowo; użyteczny
		dostateczna	drobne niezgodności z rysunkiem; niewielkie opóźnienia czasowe w wykonaniu; przedmiot nadaje się do użytku
		dopuszczająca	niezgodny z rysunkiem; opóźnienia w terminowym wykonaniu; błędy konstrukcyjne obniżają przydatność wyrobu

Kryteria ocen w zakresie Modułu II

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Wpływ umeblowania i wystroju mieszkania na samopoczucie człowieka. Projektowanie umeblowania mieszkania	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak powinno być oświetlone miejsce do pracy; • w bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: ciąg komunikacyjny, rzut poziomy mieszkania, ściana nośna, ściana działowa, trzon kominowy, • odczytać rzut poziomy mieszkania, • w prawidłowy, bezpieczny sposób posługiwać się podstawowymi narzędziami do obróbki papieru 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaki wpływ na samopoczucie człowieka mają: kształt i ustawienie mebli, zastosowane kolory, oświetlenie itp., • zaprojektować umeblowanie mieszkania zgodnie z zasadami ergonomii, • prawidłowo ciąć, zaginać i sklejać karton 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaplanować kolorystykę wyposażenia mieszkania zgodnie z potrzebami mieszkańców; • racjonalnie rozplanować rozmieszczenie pomieszczeń dla poszczególnych członków rodziny
Zasady racjonalnego urządzenia kuchni. Zasady prawidłowego przechowywania produktów pożywczych	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego kuchenka i chłodziarka nie mogą stać obok siebie; • dlaczego kuchenka gazowa nie może stać pod oknem; • jak przygotować produkty do przechowywania w chłodziarce 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest ciąg roboczy i zaprojektować go z pomocą nauczyciela, • prawidłowo rozmieścić produkty żywnościowe w chłodziarce 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zaprojektować ciąg roboczy, • wskazać odpowiednie miejsce na ustawienia chłodziarki 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaprojektować rozmieszczenie sprzętu w kuchni z uwzględnieniem ergonomii i zasad bhp
Savoir-vivre przy stole	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturalnie zachować się przy stole 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo ułożyć podstawowe elementy nakrycia stołu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo nakryć do stołu 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsłużyć biesiadników zgodnie z zasadami dobrego wychowania
Wykonanie elementów wystroju stołu	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo ułożyć serwetki w serwetniku 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonać elementy zdobnicze stołu według podanego wzoru 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubrać stół zgodnie z istniejącymi w tym zakresie tradycjami 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaprojektować wystrój stołu w zależności od okoliczności
Racjonalne korzystanie	<p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p>

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
z instalacji wodno-kanalizacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja wodociągowa, • prawidłowo zareagować, gdy zostanie uszkodzona instalacja kanalizacyjna 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć działania mające na celu oszczędzanie wody 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać schemat instalacji wodno-kanalizacyjnej, • wyjaśnić znaczenie oszczędzania wody 	<ul style="list-style-type: none"> • jak dostarczano wodę do domów w czasach, gdy nie było wodociągów, • skutki marnotrawstwa wody, • co to jest rzut pionowy domu
Ekonomiczne korzystanie z systemów grzewczych	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak można zmniejszyć koszty ogrzewania mieszkania 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie czynniki mają wpływ na koszty ogrzewania mieszkania 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak ciepło rozchodzi się w powietrzu, 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyciągać prawidłowe wnioski z przeprowadzonych doświadczeń
			<ul style="list-style-type: none"> • narysować spiralę za pomocą cyrkla, • ciąć papier po okręgu, • przeprowadzać proste doświadczenia 	
Wyjaśnienie istoty prądu elektrycznego. Bezpieczne korzystanie z energii elektrycznej. Koszty związane z korzystaniem z energii elektrycznej	Uczeń potrafi wyjaśnić: <ul style="list-style-type: none"> • co to jest bezpiecznik i tablica rozdzielcza, • jak postąpić, gdy w domu zgaśnie światło, • wyjaśnić, jak należy postąpić w przypadku porażenia prądem 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest obwód elektryczny i odbiornik elektryczny, • wyjaśnić, co to jest pion energetyczny, puszkę rozgałęźną, • zlokalizować w domu przewody elektryczne, • odczytać schemat instalacji elektrycznej, • narysować i zmontować obwód szeregowy 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest prąd elektryczny, • wyjaśnić, co to jest natężenie i napięcie prądu, • narysować i zmontować obwód równoległy, • wyjaśnić, jaka jest różnica między obwodem szeregowym i równoległym 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co to jest moc urządzeń elektrycznych, • wyjaśnić, od czego zależy ilość zużytej energii elektrycznej, • wyjaśnić, w jaki sposób można oszczędzać energię elektryczną, • zdiagnozować, dlaczego w obwodzie nie płynie prąd
Bezpieczne korzystanie	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi wyjaśnić:

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
z urządzeń gazowych	<ul style="list-style-type: none"> wskazać miejsca, które może sam obsługiwać, wyjaśnić, jak należy postąpić, gdy w pomieszczeniu czuć zapach gazu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie zagrożenia istnieją przy nieprzestrzeganiu zasad bhp, wyjaśnić, dlaczego przewody gazowe są malowane na żółto 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać schemat instalacji gazowej, wyjaśnić, jakie działania należy podjąć w celu oszczędności gazu 	<ul style="list-style-type: none"> jakie skutki niesie za sobą marnotrawstwo gazu; dlaczego główne zawory gazowe są umieszczane na zewnątrz budynków
Realizacja projektu	Uczeń wykonuje z pomocą kolegów powierzone mu zadania	Uczeń samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania	Uczeń potrafi wspólnie z innymi: <ul style="list-style-type: none"> podejmować decyzję dotyczącą formy opracowania projektu, opracować plan pracy i jej podział między członków grupy 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> podjąć decyzję dotyczącą wyboru tematu, dopilnować prawidłowego przebiegu pracy, w sposób uporządkowany, interesujący przeprowadzić prezentację

Kryteria ocen w zakresie Modułu III.

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Klasyfikacja urządzeń technicznych. Budowa urządzeń technicznych. Schematy blokowe	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, według jakich kryteriów można przeprowadzać klasyfikację urządzeń technicznych, sklasyfikować urządzenia techniczne według wykonywanej pracy 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> przeprowadzić klasyfikację urządzeń technicznych według wykonywanej pracy i ich konstrukcji 	Uczeń potrafi wyjaśnić: <ul style="list-style-type: none"> czym różnią się urządzenia mechaniczne od elektromechanicznych, do czego służą i jak działają przekładnie 	Uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> wyróżnić w urządzeniach zespół napędowy, przekładnie i zespół roboczy, narysować schemat blokowy wybranego urządzenia technicznego

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Ocena Oceniana tematyka	Wymagania konieczne	Wymagania podstawowe	Wymagania rozszerzające	Wymagania dopełniające
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Regulacje stosowane w urządzeniach technicznych	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na dowolnym przykładzie (np. pralki), jakie zmiany w ostatnich latach nastąpiły w budowie urządzeń 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie zmiany w technice mają związek ze zmniejszeniem uciążliwości pracy 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie zmiany w technice mają związek z niezawodnością działania urządzeń, • jak działają proste regulatory poziomu cieczy 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak zmiany wprowadzane w urządzeniach technicznych wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa użytkowania i niezawodność działania urządzeń, • jak działają regulatory temperatury
Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić dokumenty, w których należy szukać potrzebnych informacji, dotyczących obsługi urządzeń, • wymienić działania zabronione w czasie korzystania z urządzeń technicznych 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukiwać w instrukcji potrzebne informacje na temat obsługi urządzenia 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzystać z informacji na temat obsługi i konserwacji urządzenia zawartych w instrukcji i karcie gwarancyjnej urządzenia 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić informacje, które powinny się znajdować w instrukcji obsługi, • wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń technicznych
Urządzenia grzewcze	<p>Uczeń potrafi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić urządzenia grzewcze stosowane w domu 	<p>Uczeń potrafi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń grzewczych 	<p>Uczeń potrafi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co może być elementem grzejnym w urządzeniach 	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie zadanie w urządzeniu realizują: element grzejny, śmigło i termostat
Nowoczesne urządzenia w domu. Urządzenia do obróbki termicznej produktów spożywczych. Urządzenia pomagające w utrzymaniu czystości	<p>Uczeń potrafi wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie środki ostrożności należy zachować, posługując się poszczególnymi urządzeniami, • jakie niebezpieczeństwa wiążą się z korzystaniem z kuchenki mikrofalowej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrać naczynia, które mogą być używane w kuchenke mikrofalowej, • wybrać odpowiedni program, • przygotować potrawy do obróbki termicznej w kuchenke mikrofalowej 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników kuchenki mikrofalowej, • opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń, • wyjaśnić zasadę działania systemu centralnego odkurzania 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać wady i zalety poszczególnych urządzeń do obróbki termicznej produktów spożywczych, • wyjaśnić, jak działa kuchenka mikrofalowa, • wyjaśnić, jakie informacje są istotne dla użytkowników zmywarki, • uzasadnić przewagę nowoczesnych urządzeń do usuwania kurzu nad tradycyjnym odkurzaczem

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

AUTORZY: Ewa Bubak, Ewa Królicka

Wymagania programowe i kryteria ocen

Do wskazówek dotyczących oceny osiągnięć ucznia, znajdujących się w programie nauczania, dołączamy tabelę zawierającą opis wymagań programowych na poziomie podstawowym, rozszerzonym i dopełniającym, oraz zastosowanie tych wymagań w ocenie osiągnięć uczniów.

WYMAGANIA PROGRAMOWE I KRYTERIA OCEN

Materiał nauczania	Wymagania podstawowe (P) na ocenę dostateczną	Wymagania rozszerzające (R) na ocenę dobrą (P+R)	Wymagania dopełniające (D) na ocenę bardzo dobrą (P+R+D)
<p>Zasady poruszania się po drogach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpieczna droga do szkoły, – przechodzenie przez jezdnie, – przejazdy kolejowe i tramwajowe, – z odblaskami na drogach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady ruchu prawostronnego, szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – wymienia rodzaje dróg i rozpoznaje ich elementy, – rozumie potrzebę stosowania środków ostrożności podczas prowadzenia psów na drodze, – wie, jakie znaki drogowe są szczególnie ważne dla pieszych, – identyfikuje sygnały dawane przez policjanta kierującego ruchem, – rozumie hierarchię ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, – zna rodzaje przejść przez jezdnie i ich oznakowania, – zna zasady przechodzenia przez jezdnie w miejscach wyznaczonych i nieoznakowanych, – zna znaki i sygnały drogowe związane z bezpieczeństwem na przejazdach tramwajowych i kolejowych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę ustanowienia zasad w ruchu drogowym, – stosuje w życiu codziennym zasadę ruchu prawostronnego, – wskazuje miejsca i okoliczności, w których mają zastosowanie zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, – charakteryzuje drogę w mieście i na wsi, – rozumie kod graficzny znaków drogowych (kolor i kształt), – przewiduje skutki nieprzestrzegania hierarchii ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, – klasyfikuje przejścia przez jezdnię w odniesieniu do bezpieczeństwa pieszych, – rozpoznaje różne rodzaje skrzyżowań i ich oznakowania, – poprawnie interpretuje i stosuje się do znaków i sygnałów na przejazdach tramwajowych i kolejowych, – wyodrębni elementy odróżniające pojazdy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę ograniczonego zaufania w ruchu drogowym, – klasyfikuje niebezpieczne zachowania pieszych, mogące być przyczyną wypadków drogowych, – planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze, – przewiduje zagrożenia i wybiera bezpieczne przejścia przez jezdnie, – wskazuje i omawia przykłady stosowania zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania przy przechodzeniu przez jezdnie, – wyjaśnia konieczność ustępowania pierwszeństwa przejazdu pojazdowi uprzywilejowanym w ruchu drogowym, – planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze w trudnych warunkach atmosferycznych i przy złej widoczności, – planuje bezpieczną i najkrótszą trasę do wyznaczonego celu podróży, – stosuje środki ostrożności w kontaktach z obcymi w miejscach publicznych, – w czasie podróży środkami komunikacji publicznej

AUTORZY: Bogumiła Bogacka-Osińska, Danuta Łazuchiewicz

Materiał nauczania	Wymagania podstawowe (P) na ocenę dostateczną	Wymagania rozszerzające (R) na ocenę dobrą (P+R)	Wymagania dopełniające (D) na ocenę bardzo dobrą (P+R+D)
	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady przechodzenia przez skrzyżowania, przejazdy tramwajowe i kolejowe, – rozpoznaje pojazdy uprzywilejowane w ruchu drogowym, – wie, co to znaczy być widzianym, – zna zasady poruszania się po drogach przy złej widoczności, – zna elementy odblaskowe i umie je stosować, – rozpoznaje znaki drogowe występujące w pobliżu przystanków komunikacji publicznej, – odczytuje informacje z rozkładów jazdy na przystankach, – zna zasady bezpiecznego oczekiwania na przystanku, – wie o zagrożeniach mienia w środkach komunikacji publicznej, – zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania oraz bezpiecznego oddalania się z przystanku, – wie, jakie prawa i obowiązki ma pasażer komunikacji publicznej oraz uczeń korzystający z autobusu szkolnego, – zna obowiązki pasażera samochodu osobowego, – zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania z samochodu, – wymienia zachowania pasażera, które przeszkadzają kierującemu samochodem 	<ul style="list-style-type: none"> – uprzywilejowane w ruchu od innych pojazdów, – stosuje zasady bezpiecznego zachowania na drodze przy złej widoczności, – wyjaśnia, gdzie, kiedy, jak i dlaczego należy nosić elementy odblaskowe, – posługuje się mapą komunikacyjną i planem miasta, – umie zabezpieczyć własne mienie przed kradzieżą w czasie podróży, – stosuje na co dzień zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w miejscach publicznych, – przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wsiadania lub wysiadania z samochodu, – wyjaśnia znaczenie stosowania w pojazdach pasów bezpieczeństwa oraz fotelików ochronnych, – stosuje zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w samochodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – i indywidualnie klasyfikuje zachowania pieszych i kierowców w odniesieniu do zagrożenia bezpieczeństwa

Materiał nauczania	Wymagania podstawowe (P) na ocenę dostateczną	Wymagania rozszerzające (R) na ocenę dobrą (P+R)	Wymagania dopełniające (D) na ocenę bardzo dobrą (P+R+D)
<p>Podróżowanie, turystyka, wypoczynek:</p> <p>Zasady korzystania z komunikacji zbiorowej i indywidualnej</p> <ul style="list-style-type: none"> – w środkach lokomocji i na przystankach, – na szlakach górskich, nad wodą i na wodzie, – sposoby wzywania pomocy, numery telefonów ratowniczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna przeznaczenie rozkładów jazdy, – identyfikuje znaki turystyczne, – czyta drogowskazy, – zna zasady bezpiecznego zachowania na szlakach turystycznych, – zna zasady bezpiecznego zachowania nad wodą i na wodzie, – wie, w jaki sposób są oznaczone trasy narciarskie, – zna telefony alarmowe i sposoby wzywania pomocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czyta rozkłady jazdy, rozumie oznaczenia i informacje podawane na szlakach turystycznych, – czyta mapy i przewodniki turystyczne, – stosuje zasady bezpieczeństwa związane z turystyką, – wyjaśnia skróty GOPR i WOPR, – planuje podstawowe wyposażenie apteczki turysty, – umie przedstawić algorytm postępowania w razie nieszczęśliwego wypadku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proponuje, jak zachęcać do dbania o przystanki komunikacji zbiorowej oraz środki transportu publicznego, – planuje bezpieczną trasę wycieczkową, dostosowaną do możliwości wszystkich jej uczestników, – wyjaśnia, na czym polega praca służb ratowniczych, – analizuje zachowania narciarzy mogące zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych miłośników tego sportu, – udziela pomocy w razie nieszczęśliwego wypadku
<p>Karta rowerowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oznakowanie dróg rowerowych i poruszanie się po nich, – przejazdy dla rowerzystów, – sztuka jazdy na rowerze, – przygotowanie roweru do jazdy, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna ogólne zasady użytkowania roweru, – rozpoznaje elementy obowiązkowego wyposażenia roweru, – wykonuje proste czynności związane z obsługą roweru, – zna warunki uzyskania karty rowerowej, – poprawnie wykonuje zadania praktyczne z techniki jazdy rowerem, – zna znaczenie używania kasku rowerowego, odpowiedniego ubrania i elementów odbłaskowych, – wymienia miejsca na drogach publicznych, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna informacje zawarte w instrukcji obsługi roweru i umie z nich korzystać, – rozumie działanie przekładni łańcuchowej, – rozumie konieczność doskonalenia techniki jazdy rowerem, – jeździ rowerem w kasku ochronnym, – charakteryzuje drogi rowerowe, zgodnie z ich oznakowaniami, – stosuje wymaganą ostrożność na przejazdach dla rowerzystów, – prezentuje właściwy sposób wykonania poszczególnych manewrów, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przewiduje zagrożenia wynikające z jazdy niesprawnym rowerem, – planuje dodatkowe wyposażenie roweru i rowerzysty, zwiększające jego bezpieczeństwo na drodze, – potrafi zaprojektować sposób doskonalenia jazdy rowerem i zachęca do tego innych, – formułuje problem wspólnego korzystania z dróg rowerowych przez pieszych i rowerzystów, – przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wykonywania manewrów, – selekcjonuje zachowania pieszych i rowerzystów zagrażające ich bezpieczeństwu w pobliżu przejazdów

AUTORZY: Bogumiła Bogacka-Osińska, Danuta Łazuchiewicz

Materiał nauczania	Wymagania podstawowe (P) na ocenę dostateczną	Wymagania rozszerzające (R) na ocenę dobrą (P+R)	Wymagania dopełniające (D) na ocenę bardzo dobrą (P+R+D)
<ul style="list-style-type: none"> – rowerzysta uczestnikiem ruchu drogowego, – manewry na drodze, – pierwszeństwo przejazdu, – przygotowanie do uzyskania karty rowerowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wydzielone do jazdy rowerem, – identyfikuje znaki i sygnały drogowe dla rowerzystów, – zna zasady poruszania się po drogach rowerowych, – wyjaśnia, na czym polegają poszczególne manewry, – odczytuje znaki drogowe związane z wykonywaniem manewrów, – zna sygnały i znaki drogowe ważne dla pieszych i rowerzystów, – zna znaki pionowe i poziome związane z udzielaniem pierwszeństwa przejazdu, – wie, kto ma pierwszeństwo na prostym odcinku drogi, – zna rodzaje skrzyżowań i obowiązujące na nich zasady pierwszeństwa przejazdu, – rozpoznaje sygnały i znaki drogowe na przejazdach kolejowych i tramwajowych, – zna przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez rowerzystów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje, kształty i barwy znaków drogowych, – przyporządkowuje treść znaku do danej sytuacji drogowej, – rozpatruje zasady pierwszeństwa przejazdu zgodnie z hierarchią postępowania w ruchu drogowym, – przewiduje zagrożenia wynikające z niestosowania się do znaków drogowych, – analizuje okoliczności i sytuacje mogące zagrażać bezpieczeństwu rowerzystów oraz innych uczestników ruchu drogowego 	<ul style="list-style-type: none"> – kolejowych i tramwajowych

AUTORZY: Bogumiła Bogacka-Osińska, Danuta Łazuchiewicz

Materiał nauczania	Wymagania podstawowe (P) na ocenę dostateczną	Wymagania rozszerzające (R) na ocenę dobrą (P+R)	Wymagania dopełniające (D) na ocenę bardzo dobrą (P+R+D)
<p>Pierwsza pomoc:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czynności możliwe do wykonania na miejscu wypadku, – telefony alarmowe oraz prawidłowe wzywanie pomocy, – udzielanie pierwszej pomocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna zasady postępowania w razie uczestnictwa w wypadku lub jego zauważenia, – wie, co to są czynności natychmiastowe, – wie, jak się zachować wobec osoby przytomnej lub nieprzytomnej, – wie, dlaczego stosuje się rękawiczki ochronne podczas udzielania pierwszej pomocy, – zna numery telefonów alarmowych, – umie wezwać pomoc i udzielił wyczerpujących informacji o zdarzeniu, – zna podstawowe wyposażenie apteczki pierwszej pomocy, – zna sposoby ochrony młodszych dzieci przed nieszczęśliwymi wypadkami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny wypadków i sposoby zapobiegania im, – potrafi ocenić sytuację na miejscu wypadku i swoje możliwości udzielenia pomocy, – umie zabezpieczyć miejsce wypadku, – umie udzielić pierwszej pomocy w drobnych urazach, – umie wskazać zagrożenia bezpieczeństwa młodszych dzieci 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie interpretuje znaczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu drogowego, – podejmuje działania związane z niesieniem pomocy poszkodowanym, – projektuje rozwiązania poprawy bezpieczeństwa młodszych dzieci w domu i na podwórku

AUTORZY: Bogumiła Bogacka-Osińska, Danuta Łazuchiewicz